

Egy esztendeje, hogy mint a Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság elnöke röviden vázoltam azokat az elképzeléseket, amelyekkel szeretnénk a Társaság működését megújítani, és a nehéz helyzetbe került Somogy folyóirat számára a megjelenést biztosítani.

Ha nem is volt túl könnyű a vállalt feladat, de teljesült. A Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság megerősödött, taglétszáma nőtt, és a tagdíjak befizetése is természetessé vált. A nem egy esetben a megszűnés határára került Somogy folyóiratnak mind a négy tervezett száma megjelent. Igaz, a főszerkesztő és munkatársai kemény tempót kellett, hogy diktáljanak, hiszen a támogatások beérkezése után lehetett csak nyomdába adni a folyóiratszámokat.

Támogatások. Tavaly is írtam erről, és most is írok. Miért? Mert hiszem, hogy előbb vagy utóbb lesznek, akik rádöbbennek, hogy egy megyének illő lenne eltartania egy kulturális folyóiratot. Tavaly arról írtam, hogy a Somogy megyei városok polgármestereinek küldött levelemre a legtöbben nem is válaszoltak. Azt hiszem, nyugodtan írhatom: ez a viselkedéskultúrának is fokmérője. Nem állunk jól, kedves barátaim! Vagy ez lenne a sokat emlegetett „somogyiség”? Az országgyűlési képviselőink esetében sem jártam jobban. Egyetlen válasz érkezett. Jó munkát kívánt a képviselő úr. A többiek válasza sem méltattak. Ez lenne a sokat emlegetett „somogyiség”?

Természetesen nem adtam fel. 2016-ban is megírtam a leveleimet. A címzetek: Somogy megye országgyűlési képviselői, Somogy Megye Közgyűlésének képviselői és Somogy megye városainak polgármesterei. Várom a reagálásokat! Lehet, hogy az eredmény megegyezik majd a 2015-össel, de akkor legalább elmondható/leírható lesz: Somogyban a helyzet változatlan.

Az örök optimisták – közéjük sorolom magamat – azonban bíznak. Bízunk abban, hogy ha a szűkebb pátria nem is, de mások támogatásra érdemesítik majd a Somogy megyéhez kötődő kulturális folyóiratot. Így történt ez tavaly is. Pályáztunk, ahova lehetett, kérelemmel fordultunk oda, ahol reménysugár látszott, és számíthatunk azokra, akiknek fontos a kultúra, az irodalom és a művészet. Kik ők? Többnyire a nevük elhallgatását kérő adakozók. Az egyik legszebb példája ennek néhai Takáts Gyula egykori tanítványa, akinek a folyóiratunk „örökös főmunkatársa” az osztályfőnöke volt. Az élet úgy hozta, hogy Kanadába került, de soha nem felejtette el Somogyot, Kaposvárt, a szülőföldet. Eljutott hozzá a hír a Társaságról és a Somogy helyzetéről. Közel a kilencvenedik életévéhez számítógép elé ült, elektronikus levelet írt nekem, és támogatást ígért. Amikor Magyarországra jövök, felkereslek – írta. S így is tett. 200 ezer forintot adományozott a Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaságnak. Nem várt érte köszönetet. – Nem azért tettem – mondta. – Tartozom ennyivel Takáts Gyulának és a szülőföldemnek.

Megmaradhat valaki magyarnak sok ezer kilométer távolságból is. Mi több! Figyelemmel kísérheti azt, hogy mi történik ott, ahol ő az iskolájától – Somssich Pál (ma Tánacsics Mihály) Gimnázium – egy életre szóló útravalót kapott.

Volt más is, aki hasonlóan cselekedett. Somogy egyik kisvárosából küldött – a

mi viszonyaink között jelentősnek számító – 20 ezer forintot. Személyes ismerősöm, talán közel a barátságához. Politikai, világnézeti kérdésekben nem nagyon volt, hogy valaha is egyetértettünk volna – gyanítom a különböző választások alkalmával nem ugyanazon politikai pártok neve mellé tettük az ikszet –, de ez nem jelenti azt, hogy ne lehetnének a kultúráról, irodalomról, képzőművészetről hasonló elképzeléseink, és ne tarthatná fontosnak ő is azt, hogy Somogy megyének is legyen kulturális folyóirata.

Amikor megkérdeztem, miként is állunk, hány tagja van a Berzsényi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaságnak, hányan fizetnek elő – a tagokon kívül – a Somogyra, akkor szomorúan kellett tapasztalnom, hogy országgyűlési képviselőink, megyei közgyűlési tagjaink, polgármestereink neve még elvétve sem olvasható a listán. Pedig én azt reméltem – remélem ma is! –, hogy lesznek, akiknek eszébe jut, és a nehéz helyzetben lévő iskolák, művelődési házak számára előfizetnek egy-egy példányt a Somogy folyóiratból. Egy egész választókerület minden ilyen intézményének egy évre előfizetni úgy 80.000–100.000 forint lenne. Hogy ez sok vagy kevés? Sokaknak nagyon is sok, míg másoknak „gondot nem okozó” összeg.

Magam négy előfizetést vállaltam tavaly – és a tagdíj ötszörös túlfizetését –, ezt teszem az idén is. Volt általános iskolámnak, volt gimnáziumomnak, a Somogygyal, a Berzsényi Dániel Irodalmi és Művészeti Társasággal, illetve személyemmel előszeretettel foglalkozó újságírónak és magamnak fizetek elő. Megvallom, akad már néhány követőm. Például nem túlfizetett tanárember is... Vállalkozókról, a kulturális életben magukat fontosnak vélő személyekről, a közvéleményt formáló „sajtómunkásokról” még nem kaptam hírt, pedig lehet, hogy itt kellene jó példával elől járniuk...

Hit, remény, szeretet – mondjuk sokszor. Hiszem, hogy van értelme és létjogosultsága a Berzsényi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaságnak. Remélem, hogy fennmarad – és talán kéthavivá válik – a Somogy. Szeretem a szülőföldemet – Somogyországot, a falut, Törökkoppányt, ahol születtem, ahol az írást, olvasást, számolást megtanultam, és ahonnan 1970-ben a megyei történelemversenyt megnyerve eljutottam az országos döntőre. Amelytől maholnap már több mint négy évtizede távol élek, de mindig visszajövök, mert a „gyökereket” feledni és feladni nem lehet, és ha erő s lehetőség van, azokért tenni is kell. Lehet, hogy ez is „somygyiság”?

Szakály Sándor,

A BERZSENYI DÁNIEL IRODALMI
ÉS MŰVÉSZETI TÁRSASÁG ELNÖKE